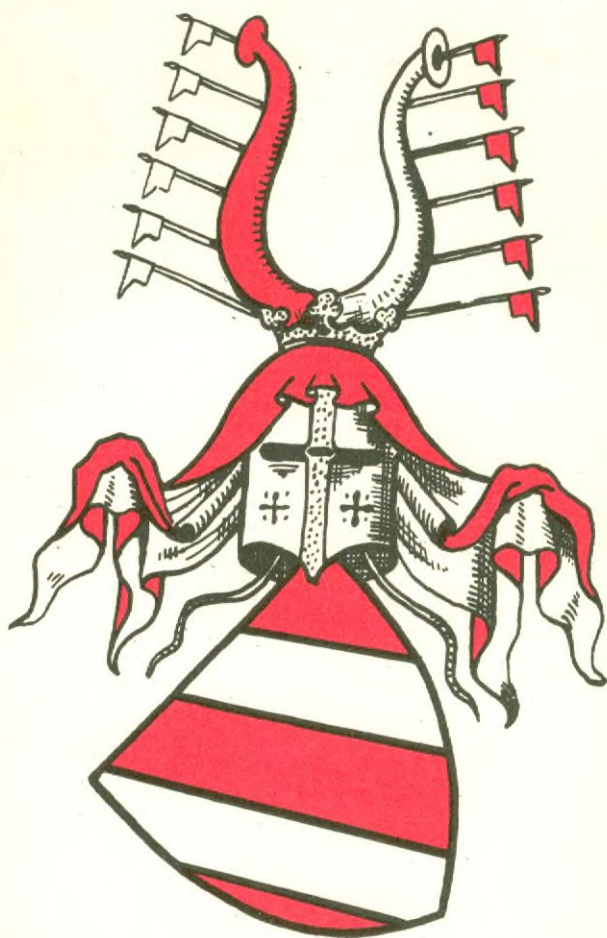

ČERNÝ

ČERVENEC - SRPEN 1980

KALENDÁŘ

DOBROUŠKA

OBSAH

strana

Dobrušské hospody, hospůdky, nálevny a vinné šenky od druhé poloviny 19. století	1
---	---

NAŠE ZPRÁVY

Veřejné poděkování	13
Další maturanti ukončili středoškolská studia	13
Při procházkách městem	13
Městský národní výbor a redakční rada KK	13
Literární dílo KARLA MICHLA	14
SPOLEČENSKÁ KRONIKA	15
Z naší spořitelny	17

SPOLEČENSKÉ ORGANIZACE NÁRODNÍ FRONTY

Příměstský tábor v roce 1980	18
Mohli jste vidět v ZK JAS ROH v květnu	19
Divadelní předplatné na II. pololetí 1980	20
a dobrušský hudební cyklus 1980 - 1981	21
Program Kina 70 na červenec a srpen 1980	21

Čtení na dovolenou

Josef Ptáček

Dobrušské hospody, hospůdky, nálevny a vinné šenky od druhé poloviny 19. století

Čas prázdnin, dovolených a letních veder přivádí stále více návštěvníků do pohostinného chládku některého z místních podniků veřejného stravování. Se stoupající teploturou a počtem vypitých pšlitrů vzrůstá i prudkost debat o tom, kolik kdy měla Dobruška hospod a jiných pohostinných zařízení. Konec vášnivým debatám snad učiní až tento článek.

Dobruška, i jako město poddanské, měla právo várečné (svobodné vaření piva) potvrzeno již na privilegiu z r. 1320. Listina výslovně uvádí, že „...hospodářové domů i pivovarů v svých gruntech dobrovolně pivo vařili a vařiti mají bez překážky“. Toto právo přesněji formuloval privilegiem z 16. 12. 1582 Jan Jaroslav Trčka z Lípy, který stanovil, aby „...dobrušským měšťanům od žádného jim na škodu v časích potomních pivovar stavěn nebyl, také **nynější**, anebo kterýž by potom kdy měli, bořen ani odjímán nebyl, ani žádným vymyšleným způsobem o vaření piva v Dobrušce, šenky vína a prodej soli nepřišli... Víno mohou svobodně kupovati, skladovati i dále prodávati ve svých domech i mimo město“.

V Dobrušském pivovaru vařili nákladníci (majitelé právovarečných domů) po řadě. V roce 1786 byl však tento způsob zakázán, protože várníci „... místo aby z vaření užitek měli, pivo jeden u druhého z ochoty vzájemně vypíjeli, takže v době výčepu domácí od své živnosti byli zdržováni a kázeň domácí přílišným připíjením trpěla“. Připíjení má tedy v Dobrušce poměrně slušnou tradici. Tím, že město mělo vlastní pivovar, rostl od počátku 19. století také počet hostinců. Zajímavá je též skutečnost, že J. Schaller ve svém popisu Čech (1790) píše, že Dobrušští měšťané se živili zejména obchodem obilím, lnem a přízí, na první místo zdroje obživy však klade - čepování kořalky, pochopitelně zde vyráběné.

V r. 1644 uvádí Flesar 4 hostinské domy a 2 hospody,

r. 1820 je evidováno již 21 hostinských,

r. 1831 uvádí soupis živností 15 hospod, 4 hostince, 2 vinárny a 12 kořalen

r. 1838 v Dobrušce 21 hostinců, hospod a šenků, po hospodě v Křovídích, Dolech, Cháborách a Běstvinách,

r. 1850 je evidováno celkem ve městě 22 hostinců,

r. 1857 uváděno v seznamech živností 24 hostinských,

r. 1884 ve městě je 23 hostinců, 6 pouličních naléváren a 7 obchodníků s právem prodeje kořalky,

r. 1887 v Dobrušce povoleno 36 hostinských a výčepnických živností

r. 1930 bylo napočítáno 17 hostinců a hospod (z toho 3 hotely, 1 ubytovna),

r. 1956 jen 7 podniků (tři III. cen. skupiny a čtyři IV. cen. skupiny),

k 30. 6. 1980 v provozu 1 hotel (kategorie C) s vinárnou (II. c. sk.) a restaurací (III. c. sk.), 3 restaurace (III. c. sk.) a 2 bufety.

Početní nárůst pohostinských podniků, kořalen a náleven byl způsoben v tehdy pouze třítisícové Dobrušce (platí po celé 19. století) také její výhodnou polohou na křižovatce cest, její spádovostí pro část Orlických hor, hluchými trhy a v neposlední řadě i hospodářským významem města. F. A. Šubert vzpomíná, že „choditi do hostinců v Dobrušce nebývalo vůbec zvykem, ač tam hostinců a hospod bylo nepamětně mnoho, ale hlavní část jich byla kvůli lidem přespolečným, zvláště kvůli velkým týdenním trhům úterním“. Alois Beer zase upřesňuje (1892) vnější vzhled hospod: „Titul hospody byl od malby, figury nebo činu, jako na Červené, U beránka. Hospody měly vřesek - smrkový vršek, zřídka nápis, vinárny byly označeny hrozem“.

Další rozmach v počtu hostinců byl ovlivněn vznikem mnoha místních spolků (r. 1897 jich bylo už 17, když rozvoj spolkového života v letech před 2. světovou válkou kulminoval. Každý spolek měl v některé hospodě svoji spolkovou místnost, v hostincích se soustřeďoval i společenský život města (na sálech hostinců se hrálo divadlo, vznikaly stolní společnosti, hrál se kulečník, kuželky, karty, šachy aj.).

V roce 1949 usnesl MNV, že „z důvodu místní potřeby je nutno po jednom hostinci nechat v Pullicích, Křovicích, Mělněch, Dolech a Chábořích. V Dobrušce bude zřízen komunální podnik, pro který přicházejí v úvahu tyto hostince: Rýdl, Petráň, Tomáš, Zahradníček, Sokol a Čížková. Ostatní přicházejí v úvahu pro zrušení.“

Teprve nová vlna turistického ruchu obrátila od počátku 70tých let znovu pozornost k této problematice. Úroveň pohostinství není přesto ve městě příliš uspokojivá. Chybí ubytovací kapacita (např. menší hotel moderního typu), nevyhovující je i vnitřní vybavení a interiéry podniků, žádoucí by byly alespoň dvě restaurace vyšší cenové skupiny. Tyto problémy MěNV zná a snaží se je společně s ředitelstvím Restaurací a jídelen v Náchodě (RaJ), kam všechny místní restaurace spadají, postupně řešit. Částečné zlepšení současného stavu snad přinese v nejbližší době otevření rekonstruovaného podniku „U jelena“. Je proto nutno věřit, že se ani v dobrušském pohostinství čas nezastavil a že v nejbližší budoucnosti zaznamená výrazný skok kupředu. Bohatá tradice totiž jistě zavazuje.

Několik poznámek k připojenému seznamu:

Soupis dobrušských pohostinských podniků vychází ze studia veškerého dostupného archívního materiálu, pamětí, časopisecké inzerce, článků i regionální literatury. Přesto se nepodařilo ve všech případech určit přesná data, někdy nebylo možno rozlišit majitele domu (a výčepní koncese) od nájemce. Z osob jsou uváděni pouze majitelé (nájemci) či vedoucí, kteří podnik vedli déle než jeden rok. V titulu je uveden vždy poslední zachovalý (či současný) název, který nezřídka odpovídá i domovnímu znamení.

Starý pivovar (býv. č. 2)

Byl postaven pravděpodobně spolu s radnicí okolo r. 1550 jako společný pro nákladníky - právovarečné měšťany. Do té doby se pivo vařilo po jednotlivých várečnících domech. V prvním patře (na spilce) se v I. pol. 19. století hrávalo divadlo, v přízemí byla pivovarská hospůdka. Vařilo a nalévalo se zde do 7. 10. 1866, kdy pivovar i s vedle stojící radnicí při obrovském požáru města vyhořel. Zvýšení produkce a rozšíření podniku spolu s nutností uvolnit náměstí pro trhy donutily právovarečníky postavit nový objekt v Křovické ulici, kde již (1860) byly vybudovány rozsáhlé sklepy, kterých starý pivovar na náměstí postrádal. Objekt starého pivovaru byl zbořen r. 1867, v novém se začalo vařit od r. 1870.

Drogerie „U krále Jiřího“ (čp. 3)

Šenk lihovin se v tomto domě připomíná již v r. 1864, kdy zde Ant. Janovský prodával kořalky „na stojato“. V r. 1933 byla tehdejšímu majiteli drogerie Jar. Vackovi schválena žádost o vinárnickou koncesi. V dnešní drogerii dostaneme již jen vína zdravotní.

„U brány“ (čp. 5)

Stará hospoda, která zanikla krátce po r. 1850. Dle Beera se tu často plesalo při flašinetu s bubínkem. Od r. 1882 zde měl J. Archleb (později fa La ferme) prodejnu a nálevnu kořalek, která zanikla až před I. světovou válkou. Kořalnu vedli různí nájemci, prvním byl Jan Hrnčíř, pak V. Štásek.

„U Archlebů“ (čp. 6)

Již v r. 1865 dostal chemik a drogista Jos. Archleb povolení „k šenku kořalky na sedící a stojící hosté“, v souvislosti s jeho právě založenou výrobnou likérů. Po požáru města [1866] přenesl výrobu do Kvasin, kde založil továrnu na likéry „La ferme“; stejnojmenný podnik založil v s. 1877 také v Dobrušce ve svém domě č. 6. Firma byla od r. 1891 přeměněna na akciovou společnost, která v r. 1893 postavila novou továrnu v Opočenské ulici a výroba (do r. 1899) přenesena tam.

„U Mádrů“ (čp. 8)

Zde se nalézá jeden z nejstarších šenkovních domů [1697 šenkýř Mikuláš Doubrava]. Od r. 1848 si malou hospůdku na tehdejší podsíní v Kostelní ulici najali rodiče F. A. Šuberta, ale v živnosti se jim valně nevedlo, neboť „při veškeré snaze a druhdy nemalé práci byl výdělek nepatrný a živobytí svou povahou neveselé“. Po Ant. Šubertovi zde točil V. Novotný, v osmdesátých letech Jos. Mádr. Naše století již tuto hospodu nepřevzalo.

Drogerie „U Červeného kříže“ (čp. 9)

Původně hospoda Grulichova (1850), převzal K. Jánský, který měl v l. 1863-1866 na sále divadlo, posledním hospodským byl v r. 1900 Jan Mimra. V prvních letech století dvacátého zde zřízena „Medicínální drogerie, materiální, koloniální a lahůdkářský závod, velkopá vinárna, pak palmová zahrada“ Louise Kňourka. I když takto zařízený podnik v r. 1908 vyhořel, prodávala se zde setrvačností vína ještě několik let, vinárna však definitivně zanikla.

„U Joštů“ (čp. 10)

Hospoda řeznictví a uzenářství Josefa Jošta se připomíná v r. 1887. Víc než hospoda s tanečním sálem proslulo však řeznictví, kam celé město chodilo pro jitrnice a jelita. Po otci převzal na přelomu století živnost syn Josef, ale jeho úmrtím kolem r. 1910 hospoda zanikla, asi jí nebylo třeba.

„U slunce“ (čp. 11)

Na místě dnešní budovy [od r. 1932 Občanská záložna] stávala hospoda „U Slunce“. V I. patře byl největší hospodský sál ve městě, kde kromě plesů a zábav měl v letech 1886-1893 tělocvičnu dobrušský Sokol. Proto se hospodě začalo říkat také „U Sokola“. Hostinští jako Maček (1858), Jos. Jošt (1874), Jos. Syrovátko (1876), B. Petr 1886], Jan Holanec (1888) nosili pivo spokojeným hostům k dobrému jídlu. Poslední půllitr v této hospodě natočil hostinský Rozum v r. 1895 a krátce potom hospoda zanikla.

„U Krauserů“ (čp. 14)

Malá vinárnička a kořalna Aug. Krausera na podloubí sloužila denním hostům snad pouze jedno desetiletí (zmínky 1887, 1894). Její historie je však propita do nemoty.

„U Holasů“ (čp. 16)

Hlavně letní hospoda. Říkávalo se tu „U Chudé“ (1846), po vdově hostinské převzal živnost Jan Moravec (1851) a poslední pivo roznášel hostin-

ský Holas 1859-1864]. V zahradě kromě kuželníku „... byl zřízen terč, do něho se pouštěl pták se zobákem železným, pták visel na provaze stožáru jistě vzdáli od terče“. Dnes jsou zde k dostání pouze mléčné lahůdky a káva.

„Hotel na náměstí“ (čp. 17)

Nepřetržitá hospodská tradice v bývalém Hekově domě začíná v r. 1860, kdy zde živnost zavedl Maček. V r. 1885 koupil dům i s právem výčepu V. Rýdl, zavedl kulečník, jako první ve městě také pilsenské pivo (1889), počátkem století přistavěl lokál dozadu a druhé patro se secesní výzdobou v průčelí. Před I. světovou válkou převzal živnost syn Václav, který po válce koncesi pronajímал nájemcům. Prvním z nich byl F. Štajner (1922), od r. 1934 převzal Jindřich Kroupa, jenž šéfoval až do r. 1951. Potom se vystřídali různí vedoucí, jako pí. Kroupová, Kaválek (1958), Jar. Štandera (1959), Jar. Franc (1960), Drašnar (1962), K. Szabo (1965-1973) a znovu Jar. Franc. Na Silvestra 1971 byla v I. patře nově otevřena stylová vinárna. Od března tohoto roku vede tento v současnosti jediný hotel ve městě (18 lůžek) K. Uhlíř, točič se výhradně pilsenský Gambrinus 12°.

„U černého orla“ (čp. 19)

Zychova hospoda lnářů byla uváděna již před r. 1850. V r. 1859 je připomínán jako hostinský Kouba, po něm pivo roznášel Šolc. Zanikla v roce 1878, asi se nevyplácela a nebylo jí třeba.

„U modré hvězdy“ (čp. 20)

Od r. 1790 zde nabízel své služby „závod železný, hospoda a vinočep“ Filipa Ježka. Od poloviny 19. století zde po čtyřicet let (zmínky 1851, 1887) narážel sudy Jos. Hofman, po něm v nájmu Vlček (1900), a do roku 1911 Fr. Nejman. Poslední nájemce, který točil ještě za I. světové války, zůstal prozatím anonymní. Dům byl v majetku židovské rodiny Meislů, vpředu krám, výčep byl v zadní místnosti. Na pohostinskou tradici navázal koloniál s **vinárnou u Brožů** (1937-1948). V dnešní Zelenině prodávají pouze vína ovocná a mošty.

„Lidová restaurace“ (čp. 22)

Historie domu jako hospody začíná v r. 1849, kdy jí držel jakýsi Junek. Po požáru města v r. 1866 zde šenkuje Šolc, v r. 1874 koupil dům i s právem výčepu Fr. Zahradníček. Hostinec s řeznictvím rozšířil a dům přestavěl syn Augustin, od r. 1940 vede hospodu p. Zahradníčková. V přední místnosti byl v letech 1952-1968 bufet, šenk byl v zadním lokále. Počátkem sedmdesátých let byla zřízena hostinská místnost i vepředu. Více než stoletá sláva hospody vzala za své v r. 1976, kdy byla definitivně uzavřena. Labutí písní byl provoz bufetu jako součást prodejny masa v letech 1977-1980.

„Ducháčova kořalna“ (čp. 23)

V prostorách, kde se dnes prodávají kníhy, byl již v r. 1864 šenk piva a kořalky s koncesí vaření a podávání jídel Hynka Pinkavy. Nálevnu s obchůdkem koloniálním zbožím převzal v devadesátých letech R. Kudrnáč (začínal v čp. 100 v r. 1864 s šenkem), po něm V. Ducháč a jeho žena Fr. Ducháčová. Po I. světové válce byl krámk s nálevnou zrušen.

„U jelena“ (čp. 24)

Stará zájezdni hospoda, od r. 1821 až do počátku šedesátých let v držení rodu Modlů. Šenk piva a kořalky v této hospodě pak až do 1891 držel Aug. Köhler, dále krátce Tůma a J. Plichta. V roce 1897 koupil dům Josef Petrání, v držení tohoto rodu byl podnik až do r. 1951, kdy byl uzavřen a zřízena zde nejprve vojenská, potom školní jídelna. Stará sláva hospody byla znovu vzkříšena v květnu 1973, spolu s nově zřízenou turistickou ubytovnou (kategor. A, 40 lůžek). Od 1. 1. 1979 probíhá generální rekonstrukce, která přivede pod nově pojaté domovní znamení nové návštěvníky, a to snad už letos.

„U růže“ (čp. 25)

Starobylý dům se připomíná jako hostinský již v r. 1644 (šenkýř Melichar Hofman). V druhé polovině 19. stol. držela hospodu vdova Rylková (1865), po ní řezník Marek z Valu a jeho žena Anna. Kdy odtud vyhodili posledního hosta není známo, ale stalo se tak ještě před příchodem našeho století. Na starobylou tradici navázal od září 1976 nově otevřený bufet „U Jelena“, ovšem tepané domovní znamení nás nenechává na pochybách, jak by se měl bufet skutečně jmenovat!

„U černého koně“ (býv. čp. 27)

Domovní znamení - černého koně ve skoku, které viselo až do r. 1971 na dnes zbořené budově vedle spořitelny, můžete dnes spatřit na domě čp. 232. Zájezdni hospodu však již nikdy nenavštívíte. Od poloviny minulého století zde šenkoval Bašek (Baschek), po něm držela výčep vdova až do r. 1880, kdy dům i s hospodou zakoupil Jan Petřík. Po osmiletém držení živnost prodává Jos. Černému, který však jej vlastní pouhých pět let. V r. 1893 se dům s hospodou znovu dostává do držení rodu Petříků, neboť jej koupil opět syn Jos. Petřík - speditér. Jak vzpomíná Jos. Petřík ve svých Pamětech (1932-34), točil zde v jeho nájmu Rozum: „hleděl si Rozum od podzima 1883 živnosti a přišli za ním jeho stálí hosté z dřívější hospody „U Slunce“ a mimoto zůstali i hosté z doby Černého, takže tam bylo každý večer obsazeno několik stolů a často i všecky. Mimo toho se tam usadili horáci a Němci ze Sedloňova, Polomu, Olešnice, N. Hrádku, Deštného atd., kteří opět kolem poledne plnili lokál ba celý dům. Asi po dvou letech žádal hostinský Rozum, abych mu povolil odebírat choceňské pivo, což jsem odmítl. Přání po cizím pivu vyhověl ale poštovní Vopršálek, a tak Rozum se odstěhoval „Ke koruně“, kde také asi po pěti letech zemřel“. Po Rozumovi se uvázal v nájem na rok řezník B. Petr. Poslední půllitr zde dotočil Jos. Tomek v r. 1897, kdy byla hospoda majitelem domu definitivně zrušena.

„Weinerova kořalna“ (čp. 29)

Reklamní oznámení z r. 1924 uvádí „výrobu a výčep lihovin Karla Jelínkové, dříve Ludvík Weiner, založeno 1875“. Od tohoto data zde mívali napilno hlavně o týdenních a výročních trzích až do počátku čtyřicátých let, kdy byla nálevna, jakožto židovským majitelům, uzavřena.

„U beránka“ (čp. 30)

Podle domovního znamení (zlatého či bílého beránka) se hospoda nazývala již v r. 1865. V osmdesátých letech byl jejím majitelem Alois Šotola,

po něm koncem století vdova Anna. Když se našel ženich pro jednu z jejích dcer, dostal hostinec počátkem století nového šenkýře, který se stal posléze i předsedou místních právovarečníků - Fr. Machka. Nejčistší hospoda ve městě s výtečným jídlem, hostinskými pokoji a kulečníkem zanikla úmrtím páně hostinského v r. 1926.

„U labutě“ (čp. 31)

Již v r. 1846 zakoupil řezník Jos. Michálek dům, původně „U čápa“ (z čápa se omylem stala labuť při přemalbě obrazu v průčelí), který po něm držela i s hostincem vdova Anna až do počátku sedmdesátých let. V letech sedmdesátých a osmdesátých vedl hostinec Ant. Andrejs, od r. 1887 převzal „závod uzenářský a hostinec“ Jan Holanec, po něm v nájmu Jos. Hronovský (1897) a Jos. Tomek (1899). Od počátku století zde působili vždy po třech letech nájemci Ferd. Praizler, Ant. Kunc, B. Petr, Vaníček a Michálek. Za I. světové války se stal nájemcem V. Štásek (výčep a výroba kořalky), na sále v I. patře, kde se již od roku 1868 tancovalo a hrálo divadlo, byl umístěn lazaret Červeného kříže. V r. 1919 byl hotel zakoupen Křesťanskou jednotou sv. Václava za částku 195 000 Kč pro družstevní účely (Konzumní lidové družstvo Svěpomocné) a přejmenován na „Lidový dům“. V nájmu se pak v „lidáku“ vystřídalo několik hospodských, jako Rudolf, Ant. Maršálek, do r. 1938 V. Čížek, za války O. Klugar. Poslední pivo tady napěnil ještě asi dva roky po válce Adolf Černý.

„U koruny“ (čp. 33)

Kudrnáčův hostinec „Zur Krone, (1859-1889) ve Vopršálkově, později Pavlišťově domě na náměstí, najímali různí nájemci v řadě po sobě, a to jako první Ant. Tomáš (1889-94), pak Fr. Křepela, hostinský Rozum- (choceňské pivo), Kánský, Rodr, Hradecký, Rulík, A. Černý, Fr. Javůrek. Od r. 1933 najal Pavlišťův hostinec Jan Žďárek, po něm rok točil F. Vojtěch (1936). Posledním hospodským byl Al. Knap, který vedl podnik po třináct let, od r. 1937. V rámci zrušení malých živností byla v r. 1950 hospoda uzavřena s konečnou platností.

„U Krahulců“ (čp. 35)

Řeznictví a hostinec držel již v r. 1859 jistý Nejman, po něm Šarfové a do r. 1893 Rozum. Pivo bývalo hlavně o trzích, neboť zde vařivali výbornou dršťkovou a guláš. Na přelomu století se ve výčtu hostinských objevuje Hradecký, po něm K. Učík do r. 1912. V tomto roce dům kupuje řezník Fr. Krahulec a ujímá se obou živností, hostinské i řeznické. Také tuto hospodu postihlo zrušení malých živností v r. 1950, kdy byla uzavřena, řeznictví však zůstalo. Po adaptaci celého domu byla zde v dubnu 1980 otevřena nová prodejna Masny. Tradice pohostinská zůstala zachována alespoň zřízením Občerstvení (v propojeném přízemí domu čp. 34) s lahvo-vým pivem.

„U Franců“ (čp. 37)

V r. 1850 byla zde udělena „koncese na pivní a kořalní šenk Fr. Hančla“. Byl to dům s hostincem a řeznictvím. Hostinec se vyplácel hlavně o trzích a jarmarcích, neboť zde nocovalo mnoho kupců i prodáváčů prasátek, kteří sem jezdili až od Broumova, Trutnova, České Skalice, ale také od Rychnova a dokonce i od Jihlavy. Po smrti otcově (1905) převzal obě

živností syn Jan, který se však asi po desíti letech odstěhoval do Náchoda a hostinec pronajal J. Rohlenovi. Vdova po něm si okolo r. 1920 vzala řezníka a uzenáře Jar. France z Dobrého, jenž zavedl pardubický Porter. Scházela se zde vybraná společnost, protože se výtečně vařilo. Hostinec byl v provozu do r. 1946.

„U konička“ (čp. 38)

Plechový kůň na nároží hlásal až do r. 1862, že zde bývala „klenutá nálevna co plesárna“. Hostinští Duška, Fr. Brousol a Fr. Bureš nezanechali po bývalé hospodě žádnou zprávu.

„U vinného hrozu“ (čp. 39)

Až do r. 1866 bylo možno na sloupu podsíně vidět velký, vypuklý, pozlacený hrozen, kde se nalézala vinárna Dvořáčkova. Šenkovalo se zde asi od poloviny století, ale rok zániku vinárny znám není.

„U Buršů“ (býv. čp. 42)

Původně hospodu držel Augustin Petr (proto se zde říkalo „U Augustina“), v r. 1859 jí převzal Fr. Bureš, který jí vlastnil až do konce v r. 1882. V I. patře býval velký sál, hrálo se zde i divadlo. V prvních letech našeho století zde měl výčep vína obchodník F. Plecháček. Po několika letech dům prodal řezníku Křepelovi, ale ani on, ani jeho nástupce řezník Červený již hospodu neobnovili. Číslo domu, zbořeného v r. 1975, převzala nová prodejna textilu.

„U sv. Antonína“ (čp. 43)

Majitel domu Fr. Marcelli měl, jak již z jména vidíme, italské předky, a proto do výklenku dal zhotovit sochu sv. Antonína, který je pro Italy národním světcem, jako u nás sv. Václav. Tím byl také určen název hospody, která byla zrušena ještě před r. 1860. Také zde se na sále I. patra hrávalo divadlo, doložené v letech 1857-58. Nic víc se o bývalé hospodě neví.

„U Chvojků“ (býv. čp. 59)

V domě u solnické brány zavedl hostinskou živnost již v r. 1851 Fr. Heislar (později Hejzlar), zavedl olešnické pivo (1871) a narážel sudy až do r. 1882. Prvním a zároveň posledním nájemcem se v tomto roce stal řezník Jan Holanec s přezdívkou „Grobián“. V zahradě byl velký „hampejs“ kde se hojně hrávalo v kuželky. Hospoda pravděpodobně zanikla v r. 1887, kdy nájemce odešel „K labuti“. Dům i se zbytkem kuželníku byl zbořen v r. 1978.

„Hotel Beseda“ (býv. čp. 60)

Stará zájezdní hospoda „Za branou“ je připomínána již v r. 1850 jako majetek Aloise Synáčka. V roce 1894 koupil dům od Jos. Dvořáka i s hostinským zařízením Ant. Tomáš, který vedl hostinec, řeznictví a uzenářství až do r. 1928, kdy převzal živnost syn Jos. Tomáš. Ten řídil podnik až do poloviny padesátých let, kdy se také změnil název hotelu (hotel C kategorie, 25 lůžek, rest. III. cen skupina). V padesátých a šedesátých letech se vystřídalo po sobě několik vedoucích: J. Kroupa, K. Szabo, Vlasáková a V. Pelich. Několik let po r. 1960 sloužila hospoda jako jídelna i pro zahraniční studenty. V r. 1967 byl podnik nově stylově upraven, avšak pro

demoliční stav v r. 1969 definitivně uzavřen. Budova byla koncem roku 1970 zbořena.

„Kinorestaurant“ (čp. 70)

Nejmladší z pohostinských podniků ve městě byl otevřen spolu s Kinem 70 dne 6. března 1969. I když byl původně míněn jako občerstvovací stanice pro návštěvníky kina, stal se v chudé skladbě restauračních zařízení města domovskou hospodou jistého okruhu „štamgastů“. Otevíral jej V. Pelich, který po necelém roce předal šenktyš Jos. Bělinovi. Od r. 1974 zde do současnosti kraluje K. Vysoký. Teče Gambrinus 12° a jako v kině je zde zavřeno v pondělí.

„Na šlapničkách“ (čp. 75)

Název hospody také „Na schůdkách“ pochází z druhé poloviny 19. stol., kdy Opočenská ulice byla v úrovni asi o 1 metr niž a do všech domků vedly schody. Od r. 1859, kdy byl v držení jistý Schmiel, se vystřídalo několik nájemců či majitelů, jako L. Pick (1866), Jan Kotyška (1882), Anna Kotyšková (1887). Koncem minulého století se majitelem stal řezník Fr. Hendrych, který měl výrobu a vývoz šunek. Od r. 1908, kdy byla otevřena místní železniční dráha, byla hospoda už čas (do r. 1911) přejmenována na „Hendrychova restaurace u nádraží“, neboť z tehdy existujících hospod mu byla nejbližší. Na zahradě byl hojně nevštěvovaný kuželník, v lokále tak jako ve skoro každé tehdejší hospodě stál kulečník (biliard) a v okénku do ulice se provozoval obchod s tabákem (trafika). Po světové válce se do nájmu uvázali nejprve Jos. Tomáš (1918-1928), po něm Jos. Tichý a na čas také K. Kratěna. Posední hospodský Králíček zavřel hospodu „pro věčné časy“ asi v r. 1950.

„Bufet — Polotovary“ (čp. 76)

Již v r. 1903 byla K. Venclíkovi udělena koncese „ku podávání kávy, čaje, čokolády a jiných teplých nápojů, občerstvení jakož i výčepu jemných likérů, vyjímaje obyčejné kořalky“ pro jeho cukrárnu. V r. 1933 přibyla koncese pro výrobu sodové vody a limonád a v r. 1940 udělena koncese hostinská a výčepnická se vším všudy. Vzápětí došlo k přestavbě domu, kde byla zřízena již synem Josefem pěkná kavárna. Ta byla spolu s cukrárnou v provozu asi do r. 1958. Dne 1. 11. 1959 zde byla otevřena nová „Kavárna - Vinárna“. Vedoucím se stal Jos. Kovář, po něm Machač. V r. 1965 je podnik zavřen a změněn v bufet s prodejem polotovarů. Po p. Kárníkové a p. Bekové převzal loni prodejnu Jos. Běk.

„Flekovna“ (býv. čp. 97)

Byl to dřevěný domek Jos. Fleka, který stával do r. 1904 v místech dnešní vrátnice n. p. Fruta. Červená lucerna nad vchodem dávala najevo, jaké služby mimo kávy a lahvového piva může návštěvník očekávat. Majitel měl „zvláštní privilej“, že mohl provozovat jakoukoli živnost či obchodovat bez opovědění nebo žádosti, tomu se říkalo radikace. Za okupace Bosny a Hercegoviny (1848) dostal každý stotisíc vojáků od císaře při propouštění z vojny toto radikování a mohl si dělat, co mu libo. Proto si Flek zde zřídil kavárnu s dámskou obsluhou. Výkup zahrady i s domkem (místním Sokolem pro uvažovanou stavbu sokolovny) živnost zrušil.

„U zlatého potoka“ (čp. 172)

Již v r. 1859 zde provozoval hostinskou živnost Jos. Langer, který jí předal (1896) synu Karlovi. Jelikož byl hostinec zadlužen a největší pohledávky na něm měl pivovar, byl nucen jej v exekuční dražbě koupit. Tehdy se v nájmu vystřídalo několik hostinských, jako Jan Křištof (1911), Pražák (1912), za I. světové války Jos. Tomáš. Od 12. prosince 1918 se do nájmu dostává K. Franc, který si vzal vdovu po předchozím majiteli K. Špičákovi. Po r. 1945 vedl hostinec Jar. Astr, od počátku padesátých let pak Old. Petr až k datu 15. dubna 1956, kdy hospoda uzavřela dveře pro návštěvníky nadobro. Proč na břehu potoka Brtvy stojí hospoda „U zlatého potoka“, čeká ještě na vypátrání.

„Na červené“ (čp. 288)

Nápis „Čtyřstaletá hospoda“ dává tušit, že historie začíná již někdy v 16. století. A. Beer uvádí, že „v r. 1646 po řádění Švédů v Dobrušce byla zájezdní hospoda natřena červeně na památku zašlých hrůz“. Prvním historickým pramenem však pro nás je až kupní smlouva Jos. a Marie Hendrychových, kteří koupili v r. 1832 hospodu za částku 1680 zl. měny od Jana a Marie Neumanových. Rod Hendrychů držel hostinec až do r. 1876, kdy jej koupil Kaňka. Od něho v r. 1884 Boh. Čížek, též taneční místnost a kupectví. Před I. světovou válkou tu mimo Dobružského teklo i náchodské pivo (1911), po válce přešel majitel na hradecké (Eliščin Granát 13°). Syn Bohumil Čížek držel hostinec až do let II. světové války, kdy jej převzala jeho žena. V r. 1951 byl podnik zrušen a zřízena zde závodní jídelna a kulturní místnost Kartonážky. V šedesátých letech zůstal objekt nevyužit, až počátkem sedmdesátých let přinesl generální rekonstrukci, která vyústila v srpnu 1973 znovutevřením stylově zařízené hospody. Provoz zahajoval Jar. Smrček, od května 1974 zde něco přes rok točil Fr. Vejhonek, po něm K. Jakoubek. Na čepu je výtečné Dobružské 10°, které již dva roky nosí Rad. Štandera. Zavřeno je ve čtvrtek.

„Na nové“ (čp. 312)

V r. 1892 zbořila obec starou Příbylovu hospodu „Na staráčku“ (býv. č. 293) v souvislosti se stavbou měšťanské školy. Příbylovi koupili usedlost čp. 312 přes cestu a zavedli zde novou hospodu stejného jména. Po dostavbě školy koupil tuto novou hospodu řezník Jos. Špriňar a zavedl zde také živnost řeznickou. Před I. světovou válkou držela hospodu vdova Emilie Špriňarová, jejíž dcera Anna se vdala za Ant. Welnera, který objekt přestavěl a dal hospodě nové jméno - „Na nové“. Zavedl výrobu likérů, obchod vínem, nad vchod zavěsil pěkný tepaný hrozen a vedl úspěšně živnost až do r. 1951, kdy byla hospoda uzavřena. V r. 1953 bylo znovu povoleno ji otevřít, ale po deseti letech úmrtím majitele zavřela se hospoda definitivně. Poměrně slušná návštěva po celý rok kulminovala vždy o Svatoúšské pouti.

Hostinec „Vamberg“ (čp. 325)

Hostinec za kostelem se připomíná již v r. 1831. V r. 1859 je převzal Jan Zych a říkávalo se zde „U Zychů“. Zavedl si pivo z Vamberka, čemuž si lid navykkl a hojně navštěvoval „Vamberg“, takže někdy místa nebylo. Byla to zájezdní formanka, kde se ve velké klenuté šenkovně i tančilo.

Hospoda zanikla po úpadku formanské živnosti a smrtí majitele krátce po roce 1887.

„U Štyfů“ (čp. 368)

Jediná novinová zpráva nám dokládá existenci „hotelu U Štyfů“ v roce 1911. Nic víc o něm nevíme, ale lze předpokládat, že zanikl na samém počátku I. světové války.

„U Mlatečků“ (čp. 393)

Prastará hospoda naproti kostelu byla v letech 1859-1887 prokázaně v držení hostinského Jana Klena. Po smrti Klenově zde asi od počátku století šenkovali Valentovi a hospoda změnila jméno na vývěsním štítu. Jedna z dcer majitelů se provdala za Ad. Mlatečka ve třicátých letech (výnos hospody ho neuživil, tak ještě kolařil, tak jako leckde patřilo k hospodám i polní hospodářství), který živnost vedl až do r. 1959.

„U Černých“ (čp. 396)

Nápis ve štítě domu, hlásající „Hostinec U Černých, L. P. 1910“ nasvědčuje, že již v prvních letech století se živilbou s dcerou dřívějšího majitele V. Huška (1859) dostal do držení Boh. Černý. Ten obsluhoval do roku 1930, po něm byl v nájmu šest let Formánek. Od r. 1936 až do uzavření v r. 1950 vedl hospodu a vyplachoval sklenice Jar. Petr. Za jeho vlády zde byl na tehdejší počet hospod ve městě poměrně slušný výstav piva i přes 400 hl dobrušského. Po uzavření zde jistý čas fungovala školní vařovna.

„Pavilon“ (čp. 430)

U příležitosti „krajinské hospodářské a průmyslové výstavy“ v r. 1892 postavilo město honosný výstavní pavilon, který byl posléze využíván jako divadelní sál, pořádaly se zde přednášky, slavnosti, taneční zábavy, cvičily zde místní tělocvičné spolky, hrálo se kino (1922-1927). Po dvou rekonstrukcích v polovině 50 a 70 let slouží dnes ZK JAS ROH.

Hostinská koncese byla udělena pro pavilon a jeho restauraci (spíše by se dalo mluvit o výčepu) již v r. 1893. V nájmu města se zde dle výhodnosti podaných nabídek střídali dobrušští hostinští K. Langer (1900), Jos. Tomáš (1901), Jan Kunc (1905), Ant. Tomáš (1907), Ad. Černý (1913) atd. Podnik byl dost mávštěvován, hlavně o nedělích při koncertech v hudebním altánu. Byl zde poměrně velký kuželník. Dlouholetým stálým nájemcem se od r. 1927 stal Ad. Černý, který vedl hospodu až do r. 1950, kdy byla uzavřena. V r. 1968 byla závodnímu klubu znovu udělena výčepní koncese, která je však v nově zbudovaném zařízení využívána pouze pro vnitřní akce.

„Na růžku“ (čp. 489)

Druhý hostinec, který se může pochlubit dlouholetou nepřetržitou tradicí je „růžek“. Budova byla postavena v r. 1911 stavitelem Drábkem speciálně k restauračním účelům. Restaurace, tehdy „U nádraží“, byla majetkem kloboučníka Fr. Nejmana, který v prvních letech živnosti provozoval sám. Po roce 1920 se stal nájemcem Kysela, asi od poloviny třicátých let Adolf Rulík, který kraloval za výčepní stolicí až do r. 1953. V té době převzal restauraci Jar. Franc, došlo k oficiálnímu přejmenování na dnešní

název, budova dostala v letech 1958-59 novou fasádu a byla přes rok upravována. Po dobu úprav jí nahrazoval kiosky před nádražím. V roce 1962 se stal vedoucím Jar. Effenberk, deset let po něm Rad. Štandera. Určitou zajímavostí je i fakt, že zde již více než 15 let vaří guláše Honza Čermák. Již tradičně je zde zavíracím dnem středa, dobrušské 10° (v neděli i dvanáctka) točí od září 1978 V. Drašner. Tradiční kulečník od dob založení se vytratil počátkem sedmdesátých let.

„Sokolovna“ [čp. 585]

V r. 1927 byla slavnostně otevřena nová budova sokolovny. Sokolník (správce sokolovny) se od r. 1928, kdy byla tělocvičnou jednotou získána výčepnická koncese, zároveň stával také hostinským. Tržba byla hlavně při zábavách, plesích, kinopředstaveních (1927-1963) a různých sokolských podnicích. Tělesnou zdatnost sokolové získávali nejen na cvičišti a v tělocvičně, ale také na sokolském kulečníku a kuželníku. Žízeň se pak pochopitelně hasila v sokolské hospodě. Prvním sokolníkem - hospodským byl Al. Voltr, který počítal útratu až do r. 1951. Po něm se správcové budovy střídali již rychlejším tempem. Restauraci převzalo do své správy sokolské družstvo „Vzlet“, výčep provozoval Langr, po něm Prokeš a nakonec V. Mervart. Hospoda byla zrušena ke dni 31. 12. 1955, dále se zde točilo a vařilo pouze při zábavách a kulturních akcích.

Dnešní způsob života se změnil. Socialistická společnost má dnes zájem budovat moderní pohostinská zařízení. Část stravovací kapacity bývalých hospod převzaly dnes závodní jídelny. Šestatřicet hospod z minulého století je nenávratně pryč.

Na historii a tradici pohostinských zařízení ve sloučených obcích se podíváme v prázdninovém čísle kulturního kalendáře v příštím roce.

Veřejné poděkování

patří právem cvičencům, organizátorům, pořadatelské službě, příslušníkům VB a PSVB i obchodním organizacím a dopravě ČSAD, kteří se zúčastnili a zajišťovali okrskovou spartakiádu v Dobrušce 1. června. Průvodu a cvičení na městském stadionu se zúčastnilo 1.200 cvičenců a vidělo je asi 4.000 diváků.

Organizátoři orientačního běhu uspořádali 24. května běh dětí od 3 do 15 let věku sídlištěm Za universitou.

Závodů se zúčastnilo kolem 50 dětí.

Další maturanti ukončili středoškolská studia

Za přítomnosti předsedy MěstNV s. Bedřicha Jirsy, který předal absolventům maturitní vysvědčení na slavnostních shromážděních, skončilo v Dobrušce studium pro 152 maturantů. V pátek 30. května a ve čtvrtek 5. června to bylo 93 žáků střední průmyslové školy elektrotechnické a v sobotu 31. května 62 žáků gymnázia Zd. Nejedlého. Mezi 22 maturanty gymnázia, kteří skončili studia s vyznamenáním, jsou také J. Dernerová, M. Nosek a S. Šimonová, kteří reprezentovali školu a naše město v televizních seriálech.

Při procházkách městem

si zajděte i na staveniště nových rodinných domků a družstevních bytů. Od uličky V zahradách směrem ke gymnáziu vyrůstají další rodinné domky a první řadové domy. Na Šubertově náměstí rychle vyrůstá pod rukama družstevníků 33 bytů ve svépomocné výstavbě. Při těchto procházkách si povšimněte i úpravy kolem družstevních a státních domů i okolí závodů. Poznáte, kteří obyvatelé uposlechli výzvy národního výboru a neustále zlepšují životní prostředí a kteří naopak asi čekají, až jim úpravy udělá někdo jiný. Ke cti nám neslouží ani okolí laviček, umístěných po celém městě. Nepořádek okolo nich (hlavně na náměstí F. L. Věky) dělají především kuřáci, kteří asi litují několika kroků k odpadnímu koši. Pořádek si musíme udržovat sami a proto pomozte!

Městský národní výbor a redakční rada KK

vám všem přeje k nadcházejícím dovoleným pěkné letní počasí, bohatou houbařskou sezónu a dětem hezké chvíle v pionýrských táborech. Letošních dovolených využijte také k výletům do krásných Orlických hor a prohlídce památek v Dobrušce i jejím okolí.

LITERÁRNÍ DÍLO KARLA MICHLA

Zasloužilý umělec Karel Michl, který se letos dožil ve zdraví 82 let věku a cítí se stále dobrušákem, i když nyní žije v Nové Vsi u Písku, čerpal tematiku pro své knihy většinou z oblasti Dobrušky a jejího okolí.

Na přání čtenářů jeho děl vás seznamujeme s jeho spisy, které vyšly knižně a dnes jsou většinou rozebrány. Je však možné si je vypůjčit v knihovnách.

Spisy s tematikou z oblasti Dobrušky:

Od kladského pomezí (Vlastivědný sborník)

Nevděk (A. Beer)

Pán ostrého meče

Jak Honzík Čepelka hledal a našel štěstí

Jiráskův kraj (průvodce)

In memoriam (V. Hončla)

František Kupka v Opočně a Dobrušce

Chvilé setkání a věčnost vzpomínky (F. Halas a J. John)

Lituji, že nejsem básník (A. Beer)

Alois Beer na vandru

Památnosti mého podomování (A. Beer)

Kde vlci vyjí a slavíci zpívají

U nás (Krajem A. Jiráska)

Orlické hory (Vlastivědný sborník)

Selské bouře na Hradecku (1628 a 1775)

Spisy s tematikou z okolí Dobrušky:

Helenka Mladotová

(povídka ze Skalky v knize Život teprve začíná)

Kousky Františka Housky (z Dobrého)

Vlaštovičky (Dobré)

Krejčí Vrabec (Dobré)

Rytíř Mikeš (Skuhrov)

K pramenům světla (Dobré)

Orlické hory (Vlastivědný sborník)

Redakce KK dle seznamu K. Michla

● Společenská kronika

Blahopřejeme k významnému životnímu jubileu: (červenec — srpen)

95 let Marie Ryšavá, Dobruška 16	nar. 15. 8. 1885
85 let Anna Hrnčířová, Dobruška 239	6. 7. 1895
Marie Vaňková, Dobruška-Pulice 82	19. 7. 1895
Jindřich Hušák, Dobruška 308	13. 7. 1895
80 let Božena Čermáková, Dobruška-Křovice 401	30. 8. 1900
Anežka Pumrová, Dobruška-Křovice 409	30. 8. 1900
František Lenfeld, Dobruška-Křovice 406	25. 7. 1900
Václav Andrš, Dobruška-Běstvíny 17	7. 7. 1900
75 let Josefa Boháčová, Dobruška 699	4. 7. 1905
Josef Marek, Dobruška 100	3. 7. 1905
František Prouza, Dobruška-Spáleniště 10	12. 8. 1905
70 let Antonie Lukášková, Dobruška 744	1. 7. 1910
Božena Dvořáková, Dobruška 39	4. 7. 1910
Anna Kopecká, Podbřeží-Chábory 17	16. 7. 1910
Irena Volhejnová, Dobruška 772	16. 7. 1910
Marie Březinová, Dobruška 690	17. 7. 1910
Helena Nováková, Dobruška-Křovice 410	20. 8. 1910
Antonín Dostál, Dobruška 181	13. 7. 1910
Václav Ulrych, Dobruška 468	3. 8. 1910
Václav Vojnar, Dobruška 224	11. 8. 1910
Miloslav Ryšavý, Domašín 49	22. 8. 1910

Sňatek uzavřeli:

Jiří Šmída, Nové Město n. M. — Jana Vavrušková, Dobruška 560
Jaroslav Svoboda, Dobruška 826 — Dana Veselá, Praha 1
Josef Joneš, Trutnov 491 — Irena Čtvrtečková, Dobruška 625
Vlastimil Louma, Vlastiboř 92 — Anna Drašnarová, Dobruška 762

Vítáme do života narozené děti:

Juliuse Damiše, Dobruška-Křovice 49	nar. 21. 4. 1980
Hanu Štěpánovou, Dobruška 728	29. 4. 1980
Martina Dršku, Dobruška 881	12. 5. 1980
Lukáše Vrbu, Dobruška 821	10. 5. 1980
Jana Laštůvku, Dobruška 820	10. 5. 1980
Míchala Flégla, Dobruška 856	8. 5. 1980
Veroniku Jandovou, Dobruška 869	19. 5. 1980
Pavla Webera, Dobruška 866	20. 5. 1980

Loučíme se se zemřelými spoluobčany:

Boženou Jarkovskou, Dobruška 203	31. 10. 1907
Boženou Holou, Dobruška 67	13. 2. 1902
Alžbětou Pařízkovou, Dobruška 542	13. 5. 1887
Aloisí Starou, Dobruška 23	24. 3. 1904
Marií Dolažalovou, Dobruška 99	1. 12. 1890
Marií Cupákovou, Dobruška 731	15. 1. 1898
Anežkou Votroubkovou, Spáleniště 56	31. 10. 1902
Helenou Fousovou, Dobruška 75	9. 4. 1910
Františkou Novotnou, Dobruška 86	4. 1. 1904
Václavem Ježkem, Dobruška 861	15. 9. 1894
Kateřinou Steklíkovou, posledně Domov důchodců Rokytnice v O. h.	1. 11. 1894
Justínou Popelkovou, posledně Domov důchodců Albrechtice	2. 9. 1898
Anežkou Oubrechtovou, posledně Domov důchodců Albrechtice	27. 5. 1893

Z naší spořitelny

Státní spořitelna navazuje svou činností na lidové peněžní ústavy, jejichž historie sahá do období před více než 100 lety.

Hlavním úkolem státní spořitelny je sběr a bezpečná správa úsporných vkladů obyvatelstva, rozvíjení spořivosti mezi pracujícími, organizování různých forem jejich spoření, poskytování půjček obyvatelstvu a obstarávání platebního a zúčtovacího styku pro některé organizace a obyvatelstvo.

Skutečnou peněžní službou, která pomáhá pracujícím lépe a uváženě hospodařit s příjmem, se stalo podnikové spoření. Státní spořitelna přijímá vklady na tyto druhy vkladních knížek:

- obyčejné vkladní knížky s 2% úrokem,**
- vkladní knížky s 3% úrokem a 6 měsíční výpovědní lhůtou,**
- vkladní knížky s 4% úrokem a 12 měsíční výpovědní lhůtou,**
- vkladní knížky prémiového spoření pro mladé od 15 do 27 let,**
- ve kterých je úroková sazba s připsanou premii 5,3% a**
- výherní vkladní knížky.**

Dále je možno spořit na sporožirové účty (jsou úročeny 2%), ze kterých obstará spořitelna na příkaz vkladatele opakující se platby - např. inkaso, pojistky, nájemné apod.

Státní spořitelna v Dobrušce spravuje v této době vklady v celkové výši 120 miliónů Kčs, které mají občané uloženy na 8.400 vkladních knížkách a 650 sporožirových účtech.

V roce 1979 bylo poskytnuto 450 půjček (doplňkových, účelových, hotovostních a novomanželských) a 30 půjček stavebních. Další úkol - prodej losů Čs. státní loterie splnila pobočka ve výši 146.000 Kčs.

Služeb a práce Státní spořitelny v Dobrušce využívá stále větší počet našich občanů.

Žďárková

Společenské organizace Národní fronty

Příměstský tábor v roce 1980

Pionýrské skupiny v Dobrušce pořádají letos od **4. srpna do 22. srpna** již desátý rok příměstský tábor v Mělčanech.

Tábora se může zúčastnit každé dítě ve věku od 7 do 15 let. Sraz zájemců je každé ráno v 7.30 hod. u budovy kina. Délka pobytu v táboře není stanovena. Může být jednodenní, může trvat po celý běh. Každý táborník musí přinést potvrzení o bezinfekčnosti, podepsané od rodičů, šálek (ešus), lžici a věci osobní potřeby.

Poplatek na jeden den činí 18 Kčs na osobu. Jídlo je podáváno pětkrát denně. Celková částka dle počtu dní pobytu se platí hotově, vždy poslední den pobytu dítěte v táboře.

Kapacita tábora je pro 30 dětí a vedoucí. Ubytování je ve stanech na kovových konstrukcích. Veškeré vybavení stanů (spací pytle, nafukovací matrace a deky) zajišťují pionýrské skupiny.

Program letošního tábora bude motivován XXII. olympijskými hrami v Moskvě a organizován stejným způsobem jako v Suchém dole a v Radvanicích.

S případnými dotazy se můžete obrátit na vedení tábora - soudruha Josefa Venclika, Drahomíru Řehákovou a Olgu Francovou.

Rodiče! Umožněte svým dětem strávit pěkné dny v přírodě a v kolektivu kamarádů. Nechte svoje děti okusit kouzlo tábornického života pod dohledem zkušených vedoucích. Obohatíte tím jejich letošní prázdniny.

Pionýrské skupiny v Dobrušce

Mohli jste vidět v ZK JAS ROH v květnu

6. května přijelo VČ. loutkové divadlo DRAX a sehrálo pro školy pohádku Kocour v botách. Profesionální výkony herců a režie potvrdily pověst hry předcházecí.

K 35. výročí osvobození ČSSR připravilo Severomoravské divadlo Šumperk hru Jana Schmidta Třináct vůní. V režii P. Pecháčka, jako hosta, hrála hlavní roli Radmila Menlíčková a dále Vl. Kotrlík, D. Petráň, Z. Kašpar, I. Konvalinová, L. Forétková, M. Vrba, J. Čeporan, Z. Fréhařová, J. Rajský, Z. Černín, J. Novák. Jejich výkony nezklamaly, o hře a úpravě je možno diskutovat až do protipólních názorů. Hra, o které se bude ještě mluvit, neboť je na repertoáru více profesionálních divadel (Ostrava).

Na 9. května pozval MěV KSČ, MěV NF a MěNV občany k slavnostnímu večeru, na němž provedli premiéru krátké inscenace, připravené k výročí osvobození, herci DVÚ A. Richtrová, J. Koubová, J. Pištěk. Prázdná v sále (pouhých 70 diváků) nebylo důstojným rámcem slavnostního večera ústřední akce MěV NF k oslavám.

12. května uspořádal ZK pro školy výchovný koncert. V kostýmovém průřezu operou B. Smetany Prodaná nevěsta se představili herci opery Divadla O. Stibora v Olomouci: Vl. Ploharová, J. Šulista, K. Tuček, Fr. Šifta a Fr. Preisler ml.

13. května poslouchal vyprodaný sál zpěváka Jiřího Schelingera a skupinu Fr. R. Čecha.

15. května se sešli žáčkové mateřských škol, aby prožili hodinu hudební výchovy v provedení komorního souboru České filharmonie Due Boemi di Praga. Ema Kovárnová na klavír a prof. Jos. Horák na basklarinet přáli malým posluchačům do budoucna hodně radosti z muziky v pořadu Honzík a zvířátka.

Ve dnech 22. a 25. května pořádala LŠU v Dobrušce v ZK závěrečné koncerty a vystoupení všech žáků oboru hudebního, tanečního a dramatického. Mladým interpretům se večery podařily a dokázaly svým rodičům a příbuzným veřejně výsledek svého úsilí. Zejména emotivní byla vystoupení tanečního oboru, umocněná scénickým nasvětlením, a překvapil dětský dechový soubor.

Na 27. května dopoledne byly pozváni důchodci závodu STAP, aby se nejen dozvěděli o svém závodu a jeho novinkách, ale také vyslechli program Opočenka na houpačce, předvedený malým dechovým orchestrem Opočenka JZKP Opočno.

Večer 27. května měli dobrušští příznivci vážné hudby a členové KPH příležitost poslechu klavírního koncertu našeho předního virtuosa Borise Krajného. Avšak v sále Kinu se přes obrovské úsilí v propagaci nesešlo více jak 70 dospělých a dětí. Koncert zanechal u všech posluchačů skvělý zážitek a nezapomenutelné dojmy z mistrně předvedených skladeb J. S. Bacha, F. Busoniho, F. Chopina a F. Liszta.

Na 28. května se rozhodla ZDŠ ul. Fr. Kupky, že uvede svým dramatickým kroužkem premiéru hry B. Zelenky a E. Zámešela Elce Pelce do pekelce. Dvě představení dopoledne a představení večer potvrdilo náročnost obou režisérů J. Melichara a M. Sixty na výkony mladých adeptů ochotnického divadla, na pojetí a scénické ztvárnění líbivé hry z prostředí královského zámku a pekla. Záměr pomohli realizovat: J. Sobotková, B. Remešová, D. Tláskalová, L. Sedláčková, V. Vaněk a Vl. Balcar.

30. května připravilo ředitelství SPŠE v Dobrušce slavnostní předání maturitních vysvědčení absolventům 4. ročníků.

31. května sehrálo DVÚ Hradec Králové hru M. Horníčka Malá roční inventura. Hlavní postavy děje, Hubert v podání Vl. Kettnera, Leopold M. Švejdy a František Kalousek M. Horníčka byly dokonalou sebranou a dominující trojicí, která vzbuzovala salvy smíchu a na konec sklídila obrovský dlouhotrvající potlesk při alespoň deseti oponách. Sál byl po dlouhé době opět vyprodán a diváci odcházeli nadšení přičiněním mistrovského výkonu M. Horníčka.

Divadelní předplatné na II. pololetí 1980

26. září	Tři v tom — komedie J. Menzela
v provedení div. souboru „Jirásek“ JZKP Týniště n. O.
17. října	Šťastná rodina — veselohra Vl. Venclíka
s herci MDP
7. listopadu	Kdo hledá, najde
komedie A. N. Ostrovského v podání Severomoravského divadla Šumperk
12. prosince	Mirandolina
Goldoniho komedie se zpěvy sebraná Východočeským divadlem Pardubice.

DOBRUŠSKÝ HUDEBNÍ CYKLUS 1980/81

Září	— Václav Hudeček
Říjen	— Czech Barock Jazz Quintet
Prosinec	— Pražští madrigalisté - vánoční koncert
Únor	— Mladí interpreti
Duben	— Sukův komorní orchestr
Červen	— koncert na zámku Skalka, M. Tůmová - flétna, H. Müllero- vá - harfa

Pro školní rok 1980-81 připravuje ZK řadu kursů mimoškolního vzdělávání i krátkodobé kursy a pravidelné měsíční přednášky. Po celý školní rok (8 měsíců) poběží kurs němčiny, ruštiny, angličtiny a francouzštiny pro začátečníky a pokročilé a hudební výchova při LŠU v Dobrušce a v Opocně.

Z krátkodobých kursů budou uspořádány kursy paličkované krajky pro pokročilé, voskové batiky (září-říjen), jazzgymnastiky (září-prosinec), promítačů 16mm filmů (listopad), kurs tance a společenské výchovy (září-prosinec) a psaní na stroji (únor-březen). Zahájení každého kursu je závislé na počtu přihlášek, proto je nutné zjistit okruh zájemců. Přihlášky budou přijímány v ZK JAS již od 1. 8. 1980 (mimo kursu tance), kde bude možné získat další podrobnější informace.

Panoramatické kino 70 Dobruška

HRAJE V ČERVENCI

Pozor na začátky
představení!

1. úterý v 17 a 20 hod.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs
Sleva se poskytuje

Tím pádem

Premiéra českého barevného filmu - smutná komedie pro pány a hrstku jejich přátel. Hrají: J. Hrubý, Z. Cigánová, J. Abrahám, J. Větrovec aj.

Režie K. Kovář

Mládeži nepřístupný

2. středa jen v 17 hod.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs
Sleva se poskytuje

Hvězda padá vzhůru

Český barevný muzikál na motivy J. K. Tyla. Hrají: K. Gott, J. Molavcová, J. Somr, J. Sovák a jirři.

Režie L. Rychman

Mládeži přístupný

2. středa jen ve 20 hod.
3. čtvrtek v 17 a 20 hod.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Olympijské prázdniny

Finský barevný film - úsměvné příběhy jednoho týdne na pobřeží Řecka.

Režie R. Jarva

Mládeži nepřístupný

4. pátek jen ve 20 hod.
5. sobota v 17 a 20 hod.
6. neděle v 17 a 20 hod.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Malý unavený Joe

Repríza oblíbené italské barevné širokoúhlé veselohry o dvou bratřích, jejich silných pažích a nezdolném smyslu pro humor. Terence Hill a Bud Spencer v hl. rolích komediálního westernu z Divokého západu.
Režie E. B. Cloucher Mládeži přístupný

8. úterý v 17 a 20 hod.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs
Sleva se poskytuje

Svatby pana Voka

Česká barevná veselohra o kratochvilném životě posledního Rožmberka. Hrají: M. Kopecký, P. Landovský, Vl. Brabec aj.
Režie K. Steklý Mládeži nepřístupný

9. středa v 17 a 20 hod.
10. čtvrtek v 17 a 20 hod.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Panelstory

aneb jak se rodí sídliště

Česká barevná veselohra o věcech malých i velkých. Hrají: A. Vaňka, E. Kačírková, Ol. Navrátil, J. Kodet aj.
Režie Věra Chytilová Mládeži nepřístupný

11. pátek jen ve 20 hod.
12. sobota v 17 a 20 hod.
13. neděle v 17 a 20 hod.
Vstupné 6 Kčs

KINO PONREPO uvádí

Vůdce karavany

Americký film - příběh osadníků, hledajících nový domov. Hrají: B. Johnson, J. Druová, H. Carly aj.

15. až 27. července

• — DOVOLENÁ KINO NEHRAJE! — •

29. úterý v 17 a 20 hod.
Vstupné 4 Kčs

KINO PONREPO uvádí

Ryba na suchu

Starší česká veselohra o příhodách venkovského převozníka. Hrají: Vlasta Burian, M. Štrosová, V. Vejražka aj.
Režie Vl. Slavínský Mládeži přístupný

30. středa v 17 a 20 hod.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs
Sleva se poskytuje

Adéla ještě nevečeřela

Česká barevná detektivní komedie, souboj světového detektiva s dábelským botanikem. Hrají: M. Dočolomanský, R. Hrušínský, M. Kopecký aj.
Režie O. Lipský Mládeži přístupný

31. čtvrtek v 17 a 20 hod.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs
Platí průkazy KPSF
Sleva se poskytuje

Krev a pot

Sovětský barevný širokoúhlý film - dobrodružné vyprávění o životě, lásce a bojích v Kazachstanu.

Mládeži přístupný

HRAJE V SRPNU

1. **pátek** jen ve 20 hod.
2. **sobota** v 17 a 20 hod.
3. **neděle** v 17 a 20 hod.
Vstupné 6 Kčs

KINO PONREPO uvádí

Okno

Americký film - příběh dítěte ohrožovaného vrahem. Hrají: Bobby Driscoll, Suzane Marwille, Helga Nováková aj.

Režie T. Tetzlaff

Mládeži nepřístupný

PŘEHLÍDKA FESTIVALOVÝCH FILMŮ

5. **úterý** v 17 a 20 hod.
6. **středa** v 17 a 20 hod.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Pomsta Růžového pantera

Anglická barevná širokoúhlá veselohra - další případ nesmrtelného komisaře Clouseaua.

V hl. roli Peter Sellers.

Režie Bl. Edwards

Mládeži přístupný

7. **čtvrtek** v 17 a 20 hod.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs
Platí průkazy KPSF

Rallye

Sovětský barevný širokoúhlý film - dramatický příběh z mezinárodních automobilových závodů.

Režie A. Brenč

Mládeži přístupný

8. **pátek** jen ve 20 hod.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Vražda bez důkazů

Německý barevný kriminální film - případ vraždy ženy, jehož motivace sahá daleko do minulosti.

Režie K. Petzold

Mládeži nepřístupný

9. **sobota** v 17 a 20 hod.
10. **neděle** v 17 a 20 hod.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Stříbrný blesk

Americký barevný film - parodie na módní vlny katastrofických filmů. Dobrodružná cesta muže, který se snažil odhalit vraha. České znění.

Režie Arthur Hiller

Mládeži nepřístupný

KINO PONREPO uvádí

12. **úterý** v 17 a 20 hod.
Vstupné 4 Kčs

Noční motýl

Starší český film - romantický příběh mladého děvčete. Hrají: Hana Vítová, Adina Mandlová, Sv. Beneš aj.

Režie Fr. Čáp

Mládeži přístupný

13. **středa** v 17 a 20 hod.
14. **čtvrtek** v 17 a 20 hod.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Hon na kočku

Český barevný film - neromantická komedie o erotice v dospívání. Hrají: J. Mílová, Ol. Weissner, Br. Poloczek, Fr. Havlík aj.

Režie M. Muchna

Mládeži nepřístupný

15. **pátek** jen ve 20 hod.
 16. **sobota** v 17 a 20 hod.
 17. **neděle** v 17 a 20 hod.
 Vstupné 4, 5, 6 Kčs

20. **středa** jen v 17 hod.
 Vstupné 3, 4, 5 Kčs
 Platí průkazy KPSF
 Sleva se poskytuje

19. **úterý** v 17 a 20 hod.
 20. **středa** jen ve 20 hod.
 Vstupné 3, 4, 5 Kčs

21. **středa** v 17 a 20 hod.
 22. **pátek** jen ve 20 hod.
 23. **sobota** v 17 a 20 hod.
 24. **neděle** v 17 a 20 hod.
 Vstupné 4, 5, 6 Kčs

26. **úterý** v 17 a 20 hod.
 Vstupné 3, 4, 5 Kčs
 Sleva se poskytuje

27. **středa** v 17 a 20 hod.
 28. **čtvrtek** v 17 a 20 hod.
 Vstupné 4, 5, 6 Kčs

29. **pátek** v 17 a 20 hod.
 30. **sobota** v 17 a 20 hod.
 31. **neděle** v 17 a 20 hod.
 Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Mzda strachu

Americký barevný film - nový přepis dobrodružství čtyř řidičů. Hrají Roy Scheider, Bruno Cremer, Fr. Rabal, Amidou aj. Čes. znění.
 Režie W. Friedkin Mládeži nepřístupný

Robinson Crusoe

Sovětský barevný film podle knihy D. Defoe.
 České znění.
 Režie S. Govoruchin Mládeži přístupný

Haló, Kozí bradko

Polský barevný film - komedie o tom, jak kasař zachránil divadlo. Hrají: P. Fronczewski, G. Kownacká, E. Wiśniewská aj.
 Režie M. Jahoda Mládeži nepřístupný

Jízda v bouři

Americký barevný film - dobrodružství tří kovbojů, kteří byli nevině postaveni mimo zákon. V hl. roli Jack Nicholson.
 Režie M. Hillman Mládeži přístupný

Cyankali a kapky deště

Rumunský barevný film - detektivní příběh, který zdánlivě začal sebevraždou.
 České znění. Mládeži přístupný

Uvádíme naposledy — končí monopol!

Dvě dívky v jednom pyžamu

Francouzská barevná veselohra o dvou slavných vdovcích a svůdných turistách. Hrají: P. Nicaud, M. Galabru, M. Preslová, M. Grantová aj.
 Režie J. Girault Mládeži nepřístupný

Hodinářova svatební cesta korálovým mořem

Premiéra české hudební barevné kvazikomedie shakespeareovské drama lásky, které se tvůrcům vymklo z ruky. Hrají: Luděk Sobota, L. Kozderková, I. Vyskočil, L. Kořínková, J. Sattinský, M. Lasica, Pavel Bobek, Plavci aj.
 Režie T. Svoboda Mládeži přístupný

MĚSTSKÝ NÁRODNÍ VÝBOR
DOBRUŠKA

Odběratel:

Poštovné paušalováno!

KULTURNÍ KALENDÁŘ DOBRUŠKA 1980
vydává Městský národní výbor v Dobrušce
nákladem 1700 výtisků.

Cena výtisku Kčs 1,50, roční předplatné Kčs 15,—
včt 15 Rychnov n. Kn.